

CARL JAKOB EDUARD HASSELBLATT

Pontius Pilatus

Tartu
1876

EOD – Millions of books just a mouse click away! In more than 10 European countries!

Thank you for choosing EOD!

European libraries are hosting millions of books from the 15th to the 20th century. All these books have now become available as eBooks – just a mouse click away. Search the online catalogue of a library from the eBooks on Demand (EOD) network and order the book as an eBook from all over the world – 24 hours a day, 7 days a week. The book will be digitised and made accessible to you as an eBook.

Enjoy your EOD eBook!

- Get the look and feel of the original book!
- Use your standard software to read the eBook on-screen, zoom in to the image or just simply navigate through the book
- *Search & Find:* Use the full-text search of individual terms
- *Copy & Paste Text and Images:* Copy images and parts of the text to other applications (e.g. word processor)

Terms and Conditions

With the usage of the EOD service, you accept the Terms and Conditions provided by the library owning the book. EOD provides access to digitized documents strictly for personal, non-commercial purposes. For any other purpose, please contact the library.

- Terms and Conditions in English: <http://books2ebooks.eu/odm/html/utl/en/agb.html>
- Terms and Conditions in Estonian: <http://books2ebooks.eu/odm/html/utl/et/agb.html>

More eBooks

Already a dozen libraries in more than 10 European countries offer this service.

More information is available at <http://books2ebooks.eu>

Pontius Pilatus.

Dartun.

Trüffinud G. Mattieseni man.

1876.

A

Gegen den Druck dieser Schrift „Pontius Pilatus“ ist von Seiten des Livländischen Evang.-Lutherischen Consistorii nach vorgängiger Durchsicht desselben nichts einzuwenden.

St. Marien in Dorpat 1875, December 1.

Nr. 1777.

N. S. Willigerode, Consistorialrath.

Benjuri polest lubatud. Riia, 8. Dezembril 1875.

20454570

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Pontius Pilatus. Kes se mehhe nimme ei tunne? Sa siiski, kes olli se mees? ja mes sinna sest mehhest tiat? Kui sa latse põlwen naksit kōli kääima, ollet sa katekismusen sedda nimme jo kuulnu ja opnu. Sa kui sa ka tahhas perran kolikäämist temma nimme ärraunnetada, sa ei wõi mitte. Kāūt, sinna oppusel, kulet sa se mehhe nimme; ollet sa wadderin, kulet sa jälle temma nimme. Sa kui sa ristiussukerrikute läät, olgu Lutteriussu, ehk olgu mes taht ristiussukerrikute, iks kulet sinna se mehhe nimme. Egga pühha päiwa saap temma nimmi meie ussu kerrikun Jesuse nimmega ütten ussutunnistusen nimmitēdus. Mes mees ta sis olli, et meie temma nimme kuulmifest wallale ei sa ristmifest sani, seni kui hauda lāme? Wast olli ta suur ausa kulus mees? Mes meie temmast tiame, ei olle kül mitte suur assi. Sa olli Roma keisri sullane ja Kristuse ajal mawallitseja Jūda maal. Ent wast olli temma sārane õige mees, et temma meile se-perrast eenkojus saap ettesäetus, et meie temma teggude perra teesē ja temma ello perra ellasse? Temma hāteggudest ja pūhhast ellust ei olle ka middagi teda. Ent wast olli mees sārane kurjateggija ja kurjateggijide üllemē, et selleperrast temma nimme peame tundma ja melen piddama? Olgu kül Pontius Pilatus suur kurjateggija, egga temma

ommal ajal kõigesuremb ei olle olnu ja olli temma ajal paljo surembid ja üllembid kurjateggijid. Kristus essi tunnistap sedda, kui ta Pilatusele ütlep: „Seperrast om sel, kes minno sinnole om ärraandnu, suremb pat.“ Ja kes wõip sallata, et kuningas Herodes suremb kurjateggija om olnu, kui Pilatus? Kes ei sa arwo, et kõrgepreestride Kaiwa ja Hanna pat suremb om olnu, kui Pilatuse pat? Nemma püsiwa kõigilde Jesust ärrahukkata ja se wasta püüs Pilatus kõigilde Jesust wallale laske, kui ta ka wimate tedda neide kätte and, et tedda pididi risti lödama. Mes pälegi weel Judasest kõnnelda, kes Jesuse jünger olli ja siski omma söame tahtmise ja melega rahha eest tedda om ärraandnu, ja se wasta om Pilatus suure sundmise ja kiususe perrast omma mele wasta ja söamekurbusega Jesuse Judaliisile ärraandnu. Ja siski ei sa Herodes, ei Kaiwas ei Hannas ei ka Judas mitte meie ussutunnistusen egga pühha päiwa kerrikun nimmittedus, ent selle waese Pontius Pilatuse nimmi saap egga pühha päiwa kerrikun kulutedus ja kuultus ja pea jo kats tuhhat aastat ilma möda nimmittedus ja teotedus. Eaga risti loggodus sedda ei te, et temma sellega Pilatust teotas. Ent mesperrast sis? Meile oppuses, mannitsemises ja hirmutamises. Sis tahhame nüüd lühhidelt selletada, kes Pontius Pilatus olli, mes temma om tennu, mes temma pat ja kuis temma ots olli.

I. Kes olli Pontius Pilatus?

Ni kui meie enne olleme jo üttelnu, ei tia meie sest mehhest mitte paljo. Weil ei olle temma wan-

nembist, temma sündimise paigast ja kasvatamisest üttegi selget põhja ei teedmist. Sida aigu, tuhhat aastat perran Kristuse sündimist, om kül jut üllestulnu, et Pilatus ütte kunninga Tiruse, wai Biruse wäarlats ollewat olnu. Tirus wai Birus olli kunningas Mainzi linan Saksamaal. Üts kõrd kawe kunningas jahhi pääl. Sohtu, et temma ommast feltst ärraessi ja mahhajäije. Kui ta nüüd omma felti tahhap üllesotfi, saap ta ütte weski mannu, mes wäikese jõe weren mõtsan ärrapedetu olli. Kunningas jahhipiddamisest ärrawässinu, lät sisse henda jahhutama ja teed nõudma. Ent mölder es olle mitte ütfinda sääl, enge täl olli üts armas noor tüttarlats illusa näoga. Et temma ni illus noor ja wisakas lats olli, olli kunningal hä meel temmast ja ta nakkas sest ajast õige tihti weskile käuwa ja sõprust temmaga piddama. Wimate tõije ka ie tüttarlats poja ilmale, kellele Tirus nimme „Pilatus“ pandse. Mitto aiga perran sedda wõt kunningas hendale prowwa, ent Pilatuse wõt temma omma kunninglikku maija ja kaswat tedda ja peije tedda kui omma poiga. Kui nüüd kunningal abbiellun ka poig sündi ja kaswi, peljas Pilatus, et temma norembale wellele, kui abbiello latsle, rigiwallitsus kätte saas ja tap tedda sallajalt ärra, et temma perran essa surma kunningas saas. Selle kurja tõ perrast es tahha kül wanna essa Pilatust mitte essi ärratappa, ent ka mitte omman maian ennamb piddada ja saat tedda jeperrast Roma lina pandis, tapfu sis Roma rahwas tedda ärra, wai jätko ello. Roma rahwal olli to kawwal nõu ja pruuk, et temma, kui ta tõise rahwaga perran sõddimist ehk ka muido leppingut teije, selle rahwa üllembide

poige ja ausid mehhi pandis wõt ja neid Roma lina saat. Saije sis lepping rikkutus, sis saiwa ka ne mehhe ärratappetus, ka pandis olliva antu. Sel kombel hoitse Roma rahwas wõrast rahwast hirmu al, et temma mitte Roma rigi wasta es mäsšas ei ka middagi es tees, mes temmal mele wasta olles olnu. Sohtu, et kui Pilatus Roma lina tulli, Roma rigil suur sõddimine Pontuse rahwaga olli, ja kui nüüd Pilatus sõakas tapleja mees olli, saat Roma keiser tedda sinna male. Sääl sõddis Pilatus Pontuse rahwa wasta ja wäard tedda mitmen lahhengun ärra ja saije wõimuse temma ülle. Roma rahwas tahtse Pilatust temma julguse perrast awwustada ja pand temma nimmele „Pilatus“ nimme „Pontius“ mannu temma teggude mälletuses, mes temma Pontuse maal olli tennu; ja Roma keiser, kui ta tuus Pilatust kange sõamega meest ollewat, säädse tedda Juda rahwa wallitsejas, kes tol ajal kange kalaga ja mäsšaja rahwas olli. Wõip olla, et se wanna jut kohhalt wõls om, wõip ka olla, et ta tõtte om, ent wõip ka olla, et ta wõlfi ja tõttega seatu jut om. Selgede ennegi tiame Pilatusest, mes Josephus, üts Juut, kes meile ka Jerusalemmi lina ärrahäetamise kirja om pandnu, ja mes Wastne Testament temmast meile tunnistawa. Neide tunnistuste perra om Pilatus kümme aastat mawallitseja ammetit piddanu. Kattelkümnel kuwendal aastal perran Kristuse sündimist saije temma mawallitsejas ja kolmekümnel kuwendal aastal saije temma ommast ammetist wallale tettus ja Roma lina sadetus; ja selle aja sissen om temma ka Jesusele surma kohtu mõistnu.

II. Mes om Pilatus tennu?

Josephus, kes sel aastal om sündinu, kui Pilatus ommaft ammetist wallale sai, wõis kül ommist wannembist teedmist sada, messuggune mees Pilatus olli olnu. Sest essa polest olli Josephus kõrgepreestri suggust ja emma polest kuninglikust suggust. Sesamma Josephus laidak Pontiuft Pilatust wäga ja ütlep, et ta walli kõwwa mees olnu, kes Juda rahwale üllekohhut ja liga om tennu ja paljo masu rahwa päle om pandnu ja ilmasüta werd om wallanu, nida et temma kõiki omine tegudega Juda rahwast wihhale henda wasta om fihhotanu ja tedda ommas wainlases ja wihhalises tennu. Seddamaid kui Pilatus Juda mawallitsejas olli sanu ja Besarea lina ellama tulnu, lähhät temma sallajalt ösel Roma rahwa lippu Jerusalemmi lina ja last neid kohtomaja ette ülesfäda. Roma rahwa lippe otsa olliwa aadleri, ent neide aadleride alla keisri pilt pantu, mes tol ajal jo pagganist pühhas peeti ja kummardeti. Meist wallitsejist, kea enne Pilatust olliwa Juda rahwa ülle wallitsenu, es olle kül keaki julgunu Roma lippe Jerusalemmi wia. Nemma olliwa peljanu sedda tetten Juda rahwast temma ussu polest puttu ja tedda nidade mäsfasiele fihhotada. Sest ajast, kui Juda rahwas Pabeli wangist olli ärrapäsnu ja Juda male taggasi tulnu, olli temmal ni suur hirm kõige wäärjumala orjuse eest, mes eest Jummal rahwast ni kõrwaste olli nuhhelnu ja wangi winu, et temma ei pilte, ei ka kojusid es lasse Jerusalemmi wia peljo perrast, et se läbbi Jummal käft saas rikkutus, mes Jummal Mosese läbbi olli andnu: Sinna ei pea hen-

dale teggema ei nikkerdetu kōjo ei ka minkisuggust nātko sest, mes taiwan üllewān, ei sest mes al ma pääal, ei ka sest, mes wee sissen ma al om. Sinna ei pea neid kummardama, ei ka orjama (2 Mos. 20, 4. 5.). Ent Pilatus es holi Juida rahwa ussust mitte ja säädse ne Roma lippu Jerusalemmi linan kohtomaja ette õiel ülles. Kui nüüd Jerusalemmi rahwas hommungul ülles tulli ja neid lippe näije, saije temma wāga kurwas ja pahhandetus. Ta arwas Jerusalemmi lina ja pühha templi ja omma Jummalala orjuse se läbbi teotedu ollewat. Kuik rahwas Jerusalemmi linast ja wāga paljo rahwast maalt tulli kōkko ja lāts kui üts mees Zesariate Pilatuse mannu tedda pallesma, et temma ne lippu Jerusalemmist ärra wiis ja neide wannembide usku mitte es rikkus. Kui Pilatus neide palwet es wōtta kuulda, heidiwa nemma kōik pikkali mahha ja jäiwa wiis päiwa ja wiis ööd ligutamata sinna samma paika mahha. Kui rahwas ärra es lä, kuts Pilatus tedda kumendal päiwal henda ette, et temma temmale wimāst otsust annas. Pilatus lasi rahwal ütte suure platši päle kōkkotulla ja iste essi omma kohtojärje päle. Enne kui ta rahwast sinna olli kutsnu, olli temma soldatile kassu andnu, et nemma ni pea, kui rahwas koon olles, sallajalt sinna tullesse ja rahwast kolmen rean ümbrepirisše, ja kui temma neile kāega heidas, ütte kōrraga omma mōga peasse wäljatōmbama. Kui nüüd Sudališe äkkitselt soldadist henda näijewa ümbrepiritu ja ni kui lõksin kinni ollewat, et neil ärrapāssemist es olle, es heidi nemma siski mitte ärra ja es lausu ka üttegi sõnna. Ta kui nüüd Pilatus rahwale kulut, et temma ilma armota neid kōiki soldatist lastwat mahhalūwowa,

kui nemma keisri pilte mitte Jerusalemmi wasta ei wõtta, sis sattuwa kõik Judalise, ni palju kui neid sääl olli, ni kui kassu päle mahha ja paksiwa omma kala ja tännitiwa suure hälega, et nemma parremb henda lassesse ärratappa, kui et nemma Summala sädust rikkusse. Pilatus pand immes, et nemma ni kangede ommast ussust finni peijewa ja last keisri pildi Jerusalemmist jälle taggasi Besariate wia.

Tõine kõrd jälle pahhand Pilatus Sudarahwast ja kihhot tedda wihhale. Juda rahwa man olli to iädus ja pruuk, et nemma omma Summala orjuse man templi päle rahha kofko pannitwa, ni palju kui eggäutte jõud ja arm kandse. Se warra peeti Juda rahwa man pühhas ja kutsuti „forban“, mis minki mu päle es pea pantama, kui ennegi templi päle. Jerusalemmi olli weest pudus ja wee pudus om suur hädä. Pilatus tahtse hätta parrandada ja last karmwest wet lina sata. Ent et wessi lina saas, olli waia pikki krawe lõigata ja trupe sisse panna. Ent krawi ja trubi mäsäwa rahha. Kost rahha sada? Pilatus es olle mitte nõuga häddan. Ta wõt lubba küssimata sest pühha templi warrast, ni palju kui weesamise päle kullu olli lännu. Et assi kül essi es olle mitte laitmise wäärt, enge kõigile, kea Jerusalemmi ellitwa ehk wast sinna tuulitwa, wäga tullulik, sai rahwas ommetegi wäga wihhat- ses Pilatuse päle ja es jätta omma wihha. Sa kui nüüd mõnne aja perrast Pilatus jälle Jerusa- lemmi tulli ja omma kohtu järje päle iste kohhut mõistma, tõssi suur kärä ja mäsamine selle templi rahha perrast rahwa sean. Rahwas käwwe suure röökmise ja tännitamisega Pilatuse päle, et temma templiwarra ollewat putnu ja sedda weesamise päle

kullutanu. Pilatus olli enne sest rahwa mäsšamise nõust teda sanu ja seperrast omman kawwalusen ka soldatile kassu andnu, et nemma ilma mundreta, ni kui mu rahwas rõiwile pantu ja ilma mögata rahwa sekka läässe, olgu ennegi eggal üttel hä malk ütten wõetu. Midda ennamb Pilatus rahwast keeldse ja tedda tahtse waigistada, sedda ennamb mäsšas ja aije rahwas päle. Kui weel pälegi mõnne naksiwa Pilatust wandma ja mõnnitama ja soldati sedda mäsšamist näijewa ja neid teotuse sõnnu kuliwa, leiwa nemma malgaga rahwa sekka ja rahwa päle. Kui nüüd kõigilt poolt patšu rahwa hulga päle hope, ni kui räiset sattap, jofep rahwas laiale. Arraheitunu täüs hirmu ja wiha püwwap eggauis hennast paggemise läbbi pästa. Se läbbi sai rahwas ni kui seggatses, üts litsup ütte, tõine tõist, üts ei panne ütte, ei tõine tõist tähhele. Siin saap mees, sääl naine, sääl sawa latse paggejast rahwast mahhatõugatus nink jalgu alla sõkkutus ja mahhasõkkutuide ülle rühhip paggejide hulk nink ei panne neide ohtu ja neide wallu ohkamist tähhele. Kui nüüd rahwas ärrapaggenu olli, olli se kottus üts hädda nink ohhu paik. Siin ommawa kolu kehha ommast rahwast ärrasõkkutu maan, sääl kulus neide õhkamist ja oigamist, kea weel surmaga wõitlewa, sääl ommawa innemise, kelle kae, jalla ärramurtu omma nink kea omma terve elluaig kui sandi omma rahwa sean sawa ümbrekäüma ja tunnistust andma Pilatuse hirmsast teost.

Weidikese aiga enne sedda, kui Pilatus Jesu-sele surma koghut mõistse, olli temma kullatedu tilbi lastnu tetta. Ne olli temma Jerusalemmi linan kunninga Herodesse maija pandnu ennamb seperrast,

et temma Jüda rahwast kuusas, kui et temma omma keisrit sellega armuustas. Kui nüüd ka kül keisri pilti kilpe päle es olle, olli siiski neide päle päälkirjaga ülespantu, et nemma Keisrile pühhendetu olliwa, mesperrast ka säratsse kilbi pagganist saiwa pühhas peetus ja kummardetus. Kui nüüd rahwas sedda kuulda sai, et kilbi Jerusalemmi tunninga maija olliwa pantu, koggus temma kolkko ja nakkas mässama ja Herodeje poige ja küü rahwa ülembid pallesma, et nemma Pilatust sunnissse neid kilpe Jerusalemmi linast ärrawima. Ent Pilatus es holi ei rahwa ei ka ülembid palwest middagi ja es luppä mitte neid kilpe Jerusalemmist ärrawia. Sis küssewa nemma Pilatuse käest, kas temma keisri kassu ja kirja päle sedda olnes tennu ja nõudsiwa temma käest, et temma neile keisri kirja ja kassu ettenäütas, et temmal lubba neide wannembide usku rikku. Sa kui Pilatus neile keisri kassu ja kirja es wõi ettenäüdata, teggiwa nemma allandlikku palwekirja ja sadiwa sedda Roma lina keisri kätte. Selle kirjaga pälsiwa nemma keisrit, neid kilpe Jerusalemmist ärrawia ja neid neide ussu polest seggä mata jätta. Kui Roma keiser neide allandlikku palwekirja kätte olli sanu ja läbbi olli luggenu, wõt temma neide palwe kuulda ja and Pilatusele kōwwa kassu, neid kilpe seddamaid Jerusalemmist ärrawia ja Jüdarahwa usku putmata jätta. Ent selle kassu läbbi and Roma keiser Jüda rahwale ni kui wõimuse Pilatuse üle ja alland tedda rahwa silmin. Seperrast ei wõi meie ka mitte immes panna, et nemma ni sure julgusega ja trotsmisega Pontiusse Pilatuse päle kōwwea, kui nemma Jesust tahhiwa ärrahukkata, ja et Pilatus ni pelglik olli ja es julgu

mitte rahwa mele wasta tetta ja Jesust neide kääst ärra pāsta. Neist Pilatuse teggudest, mes meie olleme sia ülespandnu, ei olle kül middagi wastsen Testamendin luggeda, ni kui ka jälle muin ramatin Pilatuse kohtumõistmisest Jesuse päle ei olle middagi lõuda.

Üts ainus kõrd enne, kui Jesus Pilatuse kohtu ette todi, saap Pilatuse nimmi wastsen Testamendin mäletedus. Se olli sis, kui mõnne Jesuse mannu tullima (Luc. 13, 1) ja temmale kulutiwa neist Kalilealifist, kelle werre Pilatus neide ohwriga olli segganu. Ent kes ne mehhe ommawa olnu ja mes nemma ommawa tennu ja mesperrast ja kuis Pilatus neid om lasfnu ärratappa ja neide werre ohwriga ärra seggada, om meil teedmata. Wõip olla, et ne Kalilealise mäsaja, wõip olla, et nemma ka ilma süta ollima. Ei Jesus ei mõista neid ei ka Pilatust hukka, enge mannitiep neid küsijid, et kui nemma henda ei parranda, sis nemma ka nidade saasse hukka sama. Ent ni paljo om kül sest luggust ärratutta, et Pilatus jummalawallatu ja äkiline mees olli, kes Juda rahwa Summalaorjusest luffu es pea ja melega neid teot ja pahhand. Sest muido es olles temma mitte lasfnu õlwa ohwritsemise inan neid Kalilealifi ärratappa, nidade, et tapetuide meeste werri ohwriellajide werrega sai ärraseatus. Se olli ja piddi ka Israeli rahwal hirmus ollema ja tedda wihhale Pilatuse wasta fihhotama.

Kuus aastat jo olli Pontius Pilatus mawallitseja Juda maal olnu ja waiwa ja hätta selle mäsaja rahwaga nannu, ni kui ka temma Juda rahwast mitmesuggutsel kombel olli pahhandanu. Juda rahwal tullep paasja pühha kätte, ja ka Pilatus lät

Jerusalemmi, kohhe rahwas kõigest ilmast olli kofko koggonu sedda pühha piddama. Ent õsel enne Sudaliste paasja pühha om suur kārra ja māsšamine Pontiusē Pilatusē maja een. Rahwas om ütte wangi kõudetult temma mannu tonu, et temma temmale kohhut mõistas. Pilatus peap wäljatulema ja perranõudma, mes kārra ja māsšamine säälm, ja mes rahwas õsel temmalt tahhap. Pilatus lät wälja, näep sedda wangi ja küsij, mes nemma wangi päle kaibawa. Nemma kostwa ninl ütleva temmale: Kui sesinnane es olles kurjateggija, meie es olles tedda sulle mitte ärraandnu, ja nakkawa temma päle kaibama ja ütleva: „Sedda lõwwame rahwast ärrakäändwat ja keelwat keisrile pärahha andmast ja ütlevat henda Kristust ütte tunningat ollewat.“ Sis ütlet Pilatus neile: Wõtke teie tedda ja sundke tedda omma sāduse perra. Ent Sudalise ütleva temmale: Meil ei olle lupp kedagi ärratappa. Ei wõi sis middagi parrata, Pilatus peap neide kaibuse ettewõtma ja selletama. Pilatus küsij sis Jesuse kääst, kes ta olnes ja mes temma tennu. Sa nõudmise wimāne ots om, et Pilatus rahwale ütlet: „Minna ei lõwwa minki-suggust jüdi sesinnatse innemise päle. Ent kui rahwas selle otsejega rahhul ei olle ja ütš ni tõine tõiste kõnnelep ja kaibust Jesuse päle tõstap, sis kulep Pilatus neide juttest, et Jesus Kalileamaalt om. Rõõmsa kohtumõistmisesst Jesuse päle wallale jada, jadap temma Jesuse Herodeše mannu. Ent kui Herodes omme sõameestega Jesust olli teotanu ja nägutanu ja Pilatusē mannu jälle taggasi olli saatnu, peap Pilatus siiski kohtumõistmise jälle henda kätte wõtma. Sis kuts temma kõrgepreestri ja

üllemba ja rahwa kofko ja tunnist neile, et ei temma, ei ka Herodes Jesuse päle üttegi südi ei ollewat löödnü, mes surma wäärt olles, ja et temma sepperrast tedda tahtwat karristada ja wallale laske. Pilatus lubbas kül, ent es karrista tedda weel mitte, sest temmal tulli tõine nõu ja mõtte. Pühhi ajal olli mawallitsejal wiis, et temma rahwale ütte wangi wallale last, tedda nemma tahhiwa. So päle loot Pilatus. Ta tees, et kõrgepreestri Jesuse kaddeusest olliwa ärraandnu. Selleperrast wallitsep Pilatus wange seast kõige hirmsamba wangi, Parrabas nimmega, wälja, kes rööwmise ja innemise tapmise perrast mäsajidega olli wangi torni heidetu ja mõttlep: egga nüüd kõrgepreestri omma awwu ei sa rikma, et nemma rööwlit ja mäsajat sama hendale wallale pallesma ja nida henda rööwlide ja mäsajide seltsi löma. Ta säap sis Jesuse ja Parrabase rahwale ette ja küssip: Kumba teie tahhate, et minna teile wallale lasse, Parrabase, wai Jesuse, kes kutsutas Kristuses? Kõik rahwas om wait, es kosta middagi se päle. So rõmust Pilatus omman sõamen sest targast nõust, mes ta olli wõtnu ja lootse, et Jesus saas wallale sama. Ent mes holiwa kõrgepreestri ja rahwa wannemba omman wihhan weel ommast awwust ja Pilatuse kawwalusest? Nemma kihhotawa rahwast ja annawa nõwwo, et nemma piddiwa pallesma, et temma Parrabast neile wallale lasses ja Jesuse ärrahukkas. Kui nüüd Pilatus tõist kõrda rahwalt küsse: „Kumba teie tahhate neist kattet, et minna teile pea wallale lastma?“ sis tännit kõik se hulk ja üttel: Hukka temma ärra ja lasse meile Parrabas wallale. Sis tännit Pilatus jälle neide wasta: „Mes pea minna

sis teggema Jესusega, kes kutsutas Kristuses? Nink nemma tännitiwa kõik: Po temma risti, po temma risti! Ent Pilatus üttel kolmat puhku neide wasta: „Mes temma sis kurja tennu?“ Ent nemma tännitiwa weel ennamb nink ütliwa: Po temma risti! nink nemma aiwa päle sure tännitamisega ja neide ja kõrgepreestride hõlli wõt wõimuse. Kui nuüd Pilatus näggi, et temma middagi es wõi parrandada, enge et paljo suremb kārra sai, sis mõttel temma rahwale mele perrast tetta. Sis wõt temma wet nink mõst omme käsfi rahwa nädden nink üttel: Minna olle ilma süta seinnatse õigeda werrest. Teie sate näggema. Sis koste kõik rahwas nink üttel: Temma werri tulgu meie nink meie laste päle. Sis mõist Pilatus kōhhut, et neide pallemine pididi sündima ja last Parrabase wallale, ent Jესuse wõt Pilatus ja pes tedda. Sa kui Jesus olli pessetu, lāts Pilatus jälle wālja ja üttel neile: Nātse, minna to temma teile wālja, et teie tunnesse, et minna üttegi südi temma päle ei lõwma. Nida tulli Jesus wālja, nink kand orjawitsa wannikut nink purpuri rõiwast. Nink Pilatus üttel neile: Nātse, mārane innemine! Ent mes holiwa kõrgepreestri ja sullase Jესuse wallust ja teotusest; kui nemma tedda nāiwa, tännitiwa nemma: Po risti, po risti! Pilatus pahhandap neide päle ja üttel täüs wiħha: Wõtke teie temma nink poge risti. Ent mes tarwis Pilatus sedda weel ütlep, ta om jo enne Judalisile Jესust paknu, ent nemma ei olle tedda wõtnu, nemma tahhawa et Pilatus Jესusele kui kurjateggijale kōhhut mõistas ja üllestunnistas, et nemma õigusega Jესuse surma temma kāest ommawa nõudnu, seperrast nemma kostewa

tälle: Meil om sädus, nink meie säduse perra peap temma koolma, sest temma om eissi henda Summala Pojas tennu. Kui nüüd Pilatus sedda sõnna kuuld, peljas temma weel ennamb nink kuts Jესuse henda mannu kohtu maija. Ja kui ta Jესusega olli kõnnelnu, ots Pilatus weel ennamb Jესust wallale laske. Ent Judalise tännitiwa nink ütliwa: Kui sinna sefinnatse wallale lasset, siis ei olle sinna keisri sõbber mitte. Kes eissi henda kunningas teep, se om keisri wasta. Kui nüüd Pilatus sedda sõnna kuuld, wei temma Jესuse wälja nink iste kohtujärje päle sinna paika, mes kutsutas: „Rabbata“. Weel kõnnel Pilatus mõnne sõnna Jესuse eest, ent ta es jōwwa ennamb Judalisile wasta panna ja and Jესuse neide kätte, et temma pididi risti lōdama.

Ent kui kurrjateggiija risti lōdi, pididi ka wanna kombe perra ristilatwa üllespantama, mes sū perrast temma olli hukka mõistetu. Mes kül Pilatus Jესuse süüs saap arwama, kui ta oimmeti mitto kōrda olli tunnistanu, et temma Jესuse päle üttegi südi ei lōwma? Se polest temma kimp, es jā. Ta kirjot päälskirja ja pand se ristilatwa, et kolmel kehel: Laddina, Hebreja ja Kreka keli, Jესuse jüüd olli luggeda. Ent ta olli kirjotanu: Jesus Nazaretist, Judaliste kunningas. Sedda olli Pilatus kirjotanu, ei mitte, et temma Jესuse süüdi üllesannas, enge et temma Judalisi trotsis ja nägotas. Kui nüüd Judalise sedda kirja luggiwa, ütliwa kōrgepreestri Pilatusele: Arwa kirjotago mitte: Judaliste kunningas, enge et sefinnane üttel: Minna olle Judaliste kunningas. Ent Pilatus, kes Judalisile perra olli andnu, et nemma Jესuse risti leiwa, es anna nüüd perra, enge

üttel: Mes ma olle kirjotanu, sedda ma olle kirjotanu.

Ent perrast kui öddang olli sanu, tulli Josef Arimatiast Pilatuse mannu ja pallel temmalt, et temma Desuse kehha saas mahhawötta. Ent Pilatus immetelli, et temma jo olli ärrakoolnu nink hõigas pämehe ja küsie temmalt, kas temma jo ammo ärrakoolnu? Nink kui temma se pämehhelt teda sai, and temma lubba ja käst Desuse kehha Josepi kätte anda. Ent tõisel päiwal tulliwä kõrgepreestri ja Wariseri Pilatuse mannu kokko ja ütliwa: Eßand, meile om meelde tulnu, et sesinnane petja üttel, kui temma weel elli: Minna tahha kolme päiwa perrast üles tõusta. Seperrast kasse hauda hoita kolmandani päiwani, et temma jüngri õsel ei tulle ja tedda ärra ei warrasta nink rahwale ei ütle: Temma om koolnuist ülestõusnu, nink wiimane pettus kurjembas ei sa, kui eddimäne. Pilatus üttel neile: „Wõtke hoitjid, minge nink hoitke nida, kui teie tiate.“

Se om siis perremäne sõnna Pilatuse suust ja perremäne tõ, mes temmast wastjen Testamendin mälletedas.

III. Ent mes olli nüüd siis Pontiusse Pilatuse pat?

Egga neide patte perrast, mes Pilatus wast Jüda rahwa wasta olli tennu, ei sa ristifoggodus temma nimme egga pühhapäiwa omman Jummalorjusen nimmitama, enge ommeti neide patte perrast, mes Pilatus Desuse wasta om tennu. Ent

mes pat to sis om olnu? Sel ööl, kui Jesus kannat ja tappeti, olli pörgohaud omma Waimu kõige rahwa päle wälja kallanu, et kõik Jesuse wasta olliwa ja ütski es julgu awwalikult temma pole olla; Pilatus ja rōwel, kes Jesuse hāäl kael risti kullen poiie, ommawa ütsinda kõige rahwa een temma eest saisnu ja üllestunnistanu tedda õigedat ollewat. Kõrgepreestri, kirjatundja ja rahwa üllemba ajawa Jesuse päle kõigesuggust südi ja kaibawa temma päle, tedda mäsajad ollewat, kes henda kuningas om tennu ja keelwat rahwast keisrile pärahha andmast. Pilatus se wasta üttel: Minna ei lõwwa minkisuggust südi sesinnatse innemise pääl. Kuningas Herodes teot ja willitelli Jesust ja pand walge rõiwa temma isälga, seperrast et Jesus olli üttelnu henda kuningat ollewat. Pilatus nõwwap illusaste perra, jääp mõtlema ja ütlep: „Sis ollet sinna siski kuningas?“ Kui kõrgepreestrist ja rahwast kangede Jesuse päle laiwati ja keaki es lasse temmal sõnna kõnnelda, tahhap Pilatus, et Jesus wastutas ja henda õiendas ja annap temmale suurt julgust kõnnelda, temmale üttelden: kas sinna middagi ei kosta? Nätse, kas sinna ei kule, mes suurt asja nemma sinno wasta tunnistawa? Ja kui Jesus waimoliku kohtu een pühha wandega kinnitap henda Kristust Summala Poiga ollewat, kist kõrgepreester omma rõiwa katski ja üttel: Temma om Summalat teotanu, mes om meil ennamb tunnistust waja, ja sullase julguwa kohtu een Jesuse pallet kinnikatta ja tedda ruffitidega pessä. Pilatus se wasta, kui ta kulep, et Jesus om üttelnu henda Summala Poiga ollewat wõttap tedda essieralde ja küsijip: „Kost sa ollet?“ ja ots sedda

ennamb Jesust wallale laske. Sa kui kõik rahwas, üllemba ja allamba, tännitawa ja rõõkwa: Po temma risti, ärra, po temma risti, — saiasp Pilatus ütfinda Jesuse eest ja tännitap mittu kõrda rahwa hulga sisse: „Mes temma sis kurja om tennu?“ „Minna ei lõwwa üttegi südi temma päle.“ Ent kon olliwa sis kõik Jesuse jüngri? Mes-perrast nemma Jesuse eest ei saisa ja temma eest ei taple? Judas om temma ärraandnu, Peetrus tedda kolm kõrda ärrasallanu ja kõik tõise jüngri ommawa pakko lännu ja Saan, kes Jesuse jüngrist ütfinda temma risti al saiasp, ei julgu ka mitte sõnna kõnnelda. Sa kui sõamehhe Jesuse wõtwa ja maddala tulba külge kinni kõütwa, et nemma tedda pessasse rihmaga, kelle otsa plekki tükki olliwa pantu, et egga lõgiga Jesuse kehha saap katski küssutus, sis tullep rahwas ja kaep ja rõmustap Jesuse häddast ja wallust, teotap tedda weel pälegi temma suure hädda ja wallotunnil. Nemma pandwa temmale purpuri määntli ümbre ja kroni orjawiitsust pähhä ja annawa pilliroo temma kätte ja kummar-dawa omme põlwi temma ette, willitellewa tedda ja üttelewa: „Terre Judaliste kunningas.“ Ent sest ei sa neile weel kül. Nemma peawa weel ennamb Jesust waiwama ja teotama. Nemma wõtwa se pilliroo ja lõõwa sega temma pähhä, nida et orja-witsu nõgla temma pähhä lätwa ja werre zilgakese pääst temma palgete zilka, ja sis sülgawa nemma temma palgete, et temma werri ja neide sülg temma pühha palge pääl kofko jooskwa. Kellelgi ei olle halle Jesust, keafi ei hallesta temma päle, keafi ei näüta temmale armu ja ei palle temma eest. Neide südda om kõwwemb, kui paas. Pilatuse südda üt-

finda om ligutedu, temmal om Jesust halle, ta pallep
Jesuse eest, tedda rahwa ettemien, kui temma ütlep:
„Nätse märane innemine.“ Pilatus ja risti podu
röwel ommawa ütfinda Jesuse kannatamise ajal
üllestunnistanu tedda õigedat ollemat. Risti podu
röwel saije tunnistuse palgas Jesanda suust se römo-
sonna kuulda: Tõttelikult minna ütle sulle, täamba
saat sinna minnoga paradisin ollema. Ja Pilatus,
— mes om temma palgas sanu? Et ristifoggodus
temma nimme egga pühha päiwa omman ussutun-
nistusen nimmitap. Ent mes om sis nüüd Pon-
tiuse Pilatuse pat olnu, et tedda ni suures arvatas,
et ristifoggodus sedda pattu ei pea melest heitma,
enge iks melen peap piddama?

Nida nüüd, et sinna löüge ollet, niin ei külm,
ei ka pallaw, ja minna sinno ommašt suust ärra-
sülgama, ütlep: Amen, se ussutaw ja tõttelik tunnis-
taja Laodizea foggoduse englile. Laodizea foggoduse
pat olli ka Pontiusse Pilatuse pat. Ta es olle
külm ei ka pallaw, enge olli löüge. Ta es olle
Jesuse wasta, ei ka mitte temma pole, ta es wihta
Jesust, ent es armasta tedda ka mitte. Jesus kop-
put Pilatuse sõame usse päle. Pilatus kuuld kül
temma kopputamist, ent es arwa tälle omma sõame
ust mitte üles, sest ta es tahha Jesuse perrast mitte
wai wa nätta, ei ka kannatada. Ta es arwa henda
nite Jesuse ja iggawetse ello wäärt. Pea kolm
taštat olli Jesus temma wallitsuse al Suda maal
eüaberkläünü ja oppetanu Summalarigist, immetähti
unnu, tõbbitsid süttitanu ja koolnuid üllesärratanu.
Pilatus es kela ja es kasse, enge lass Jesusel tetta,
mes ta tahtse. Ta es holi Jesusest mitte ja es
tahha ka mitte temmaga kokkoputtu. Ja kui nüüd

Jesus köüdetu temma een saiasap, püwwap temma ka siiski weel Jესusest henda kõrwale hoita ja tem-
maga seggamata jada. Selleperrast ütlep temma
Judaliste wasta: Wõtke teie temma ja mõistke
temmale kōhhut omma sāduse perra, seperrast ta
sādap temma perran sedda Herodesse mannu, et ta
kül temma onuma wainlane olli. Ent nüüd om
Pilatusse tund tulnu, et temma ennamb henda Jესu-
sest kõrwale ei wõi hoita; ta ei pääse, ta peap nüüd
awwalikult tunnistama, kas ta henda Jესuse pole
saap löma, wai Jესuse wasta saap ollema. Sest
Judalise ei tahha temmale kōhhut mõista, ei ka
Herodes mitte. Pilatus essi peap Jესusega kõnne-
lema ja tedda kuulma. Ta peap Jესuselt küsima:
„Kas sa ollet?“ ja peap nõudma, „mes sa ollet
tennu?“ Nüüd saiasap siis Jesus, kõige ilma kōhtu-
mõistja, kui kurjateggija köüdetu Pilatusse omma
ilmliku kōhtumõistja een, et temma temmale kōhhut
mõistas. Mes saap Pilatus teggema? Pilatus
olles kül, kui wõimalik olles olnu, Jესuse seddamaid
wallale lasknu. Sest sel mehhel olli enne ni paljo
teggemist kurjateggijidega olnu, et temma õkwa ärra-
tuus, Jესust mitte kurjateggijat ei ka mäsajad olle-
wat, ni kui temma päle olli kaiwatu; ent kōhtuassi
om kōhtuassi. Pilatus es wõi, et ta kül tahtse,
Jესust mitte wallale laske, enge piddi, kui kõik rah-
was Jესuse päle kaiwas, kaibuse asja perra nõudma
ja selletama. Seperrast küsij temma eddimält Jესu-
se käest: „Kas sa ollet Judaliste kunningas?“ ni
kui Judalise ollima temmale Jესusest üttelnu. Jesus
koste temmalt küsijden: „Kas sinna sedda essi hen-
dast ütlet, wai kas sulle mu minnuist omma üttelnu?“
Pilatus koste se päle: Kas minna olle Judaline?

„Sinno rahwas ja kõrgepreestri omma sinno minnole ärraandnu“, ja küssip sis eddesi: „Mes sa ollet tennu?“ Pilatus ei odagi, et Jesus eddimätsse küssimise päle olles kostnu. Ta ei tahha teda, kes se Jesus olles, ta küssip, et temma kohtusädust täüdas, ei mitte, et temma selget põhja saas. Ta tahhap ni pea kui võimalik om, Jesusest wallale sada, ei mitte selleperrast, et temma Jesusse päle olles pahhandanu, enge ta pelgap, et Jesus wast, ei tia, mes weel temmale ütles. Nüüd kostap Jesus eddimätsse küssimise päle: „Minno kunningriik ei olle mitte sest ilma; kui minno kunningriik sest ilmaft olles, minno sullase taplesse se ülle, et minna es saas Sudalilise ärraantus, ent nüüd ei olle minno kunningriik mitte siist.“ Pilatus ütlet: „Sis ollet sinna siiski kunningas?“ Jesus koste: „Sinna ütlet, sest minna olle kunningas“ ja kui Pilatus weel Jesusse läest olli küssinu: „mes sa ollet tennu?“ tahhap Jesus se päle ka weel kosta nink ütlet: „Minna olle seperrast sündinu ja ilma siisse tulnu, et minna tõttele tunnistust annas. Kes tõttest om, se kulep minno häält.“ Se om ni kui tahhas Jesus Pilatussele ütelda: Sinna tahhat teda sada, mes kurja ma olle tennu, et Sudalise minno wiikawa nink minno sinnole ommawa ärraandnu, et sinna mulle surmakohhut mõistas; kurja ei olle minna tennu, enge se om minno pat, et minna tõttest olle tunnistust andnu. Pilatus, kas sa tõttest ollet ja kulet minno häält?“ Ta mes kostap ja teep Pilatus se päle? Pilatus ütlet: „Mes om tõtte?“, ei mitte, et temma küssis ja teda saas, mes tõtte om, enge et temma tõtte eest pakkes ja tõttega seggamata jääs; sest sedda ütelden länap temma Jesussele jälgä

ja ütlet rahwa wastas: Minna ei lõwra minki-suggust südi sefinnatse innemise päle.

Ent mesperrast küsse Jesus Pilatuselt ja kostse temmale nidade, kui temma om küssinu ja kostnu? Jesus olli tulnu otsma ja õnsas teggema, mes ärrakaddunu. Ta tahtse ka Pilatuse henge ärra pāsta, tahtse ka tedda weel õnsas tetta. Seperrast kāup temma Pilatuse päle ja pūwwap tedda ülles-ärratada, et temma küssis, mes pea minna teggema, et minna õnsas ja. Sest mes Issand Pilatusese ütlet, ei olle temma henda perrast üttelnu, et temma henda õiendas ja henda pāstas, enge paljo ennamb Pilatuse perrast, et temma Pilatuse henge hendale kostsis, et Pilatus lasses henda ärrawāārda ja tunnistas: „Sa ollet mo kunningas!“ Kas ei olle Issanda kõnne Pilatusega mitte üts sõame palwe, et Pilatus omma sõand Issandale ärraannas? Oh Pilatus, tahhap Jesus üttelda: om weel üts tõine riik, kui se riik om, kon sinno keiser kunningas om ja sinna temma wallitseja ollet. Selle rigi kunningas olle minna. So keisririgil ei olle middagi mo kunningrigist peljata, sest mo rigin ei tappelda sõariistuga, enge tappeldas tõisidusega tõtte eest. Minno riik om kül siin ilman, ent ei olle mitte siist ilma. Oh Pilatus, om weel üts tõine ilm, kui se ilm, mes sinna omme filmiga näet, ja kon wõlsi ja pettust ei wallitse, ni kui siin ilman, ja kon meie kāest ei risuta, mes olleme sanu; om weel üts tõine ello, kui se ello, mes siin ma pāäl elletas. Minna ei olle sest ilma, enge olle selle ilma sisse tulnu ja saisa kōūdetu so een, et minna tullewatse iggawetse ello hāād neile annas, ka tõttest ommawa ja minno hāält kulewa. Pilatus, kule minno

häält, et ja minno riki saat ja tullemast ello perrandat.

Ja Pilatus om kül ärratundnu, et Jeesus mitte henda perrast es kõnnele, enge temma perrast, mitte essi henda es tahha päästa, enge Pilatuse henge hennenele kossida. Kas om Pilatus Jeesuse suure armastuse läbbi omma sõand lastnu ligutada ja ärramäärda? Ja kuis om temma se eest Jeesust tennanu? Ja kuis temmale temma armastust taffonu? Ja om temma lastnu Judalisist risti lüüwa. Ent mesperrast? Kas sis Pilatus tahtse Jeesust risti külge lüüwa? Es tahha kül mitte, ent es tahha ka mitte Judalisi wäckaupa keelda sedda teggemast, sest temma südda olli löüge südda. Olles Pilatusel pallaw südda olnu ja olles temma tõttest olnu ja Jeesust armastanu, sis es olles temma Judaliste tännitamisest ja rõõkmisest mitte holinu, enge Jeesuse seddamaid wallale lastnu ja olles Jeesuse käest küsfinu: mes rigist sinna kõnnelet, mes tõttest tunnistust andma ollet sinna ilma sisse tulnu? Olles Pilatusel külm südda olnu, sis olles temma kui õige kohtumõistja Jeesuse wallale lastnu, wai ka temma kui petja ja mäsaja ilma armuta risti külge lönu. Ent nüüd om Pilatus, kui löüge sõamega mees kätte waijel, tahhap ja ei tahha Jeesust wallale laske ja peap seperrast tedda Judaliste kätte andma, et nemma tedda risti löösse. Ent mesperrast es lö Pilatus Jeesust risti, kui Judalise sedda temma käest nõudsiwa? Kui Jeesus ösel temma ette todi, sis es tahha temma henda mitte waiwata; kas temma ösel peap weel perranõudma ja kōhhut mõistma; seperrast üttel temma Judalisile: „Wõtke teie tedda nink mõistke temmale kōhhut omma jāduse perra.“

Seft wõip eggauits ärratutta, mes mees Pilatus olli, et temma, kelle kohhus olli kohhut mõista, sedda laiskuse perrast es te, enge Sesuse ilma kaemata, kas ta süüdlane wai ilma süta ollnes, ilma armota temma wainlaiste kätte ärraannap, tekku nemma sis omma wiha perra temmaga, mes taht. Ent kui Judalise perra es anna ja Sesuse surma temma käest nõudwa, sis ei tahha ta Sesust selle perrast mitte ärratappa, et temma Judalisil mitte mele perra es olle ja neide tahtmise perra es tee. Judalise wihtsiwa Sesust ni häste kui Pilatust, selle perrast pand temma ka wasta ja saat Sesuse Herodese mannu. Ent kui Sesus Herodese mant jälle temma mannu taggasi tullep, om assi tõine assi. Olgu ka, et Pilatus eddimält laiskuse perrast es tahha Sesusele kohhut mõista ja wiha perrast Judaliste wasta Sesust es tahha tappa, ent perran sedda, kui Pilatus Sesusega om kõnnelnu, kelap temma sõameteedmine tedda sedda teggemast. Et Pilatus muido kül pelglik es olle, ilma süta werd ärrawallama, Sesuse werd es tahha ta fiski mitte ärrawallada. Särast meest, kui Sesus om, ei olle eale weel mitte temma een saisnu, särast meest ei olle ta nännu, säratsle mehhele ei olle temma weel eale kohhut mõistnu. Rahwas ja rahwa üllemba kaibawa Sesuse päle, teotawa tedda, pannewa tedda süüdlases, et temma henda kunningas om tennu ja tewa tedda mäsajas ja kurjateggiyas. Ja Sesus ei lausu kõige se päle mitte sõnna, ta ei sõima, kui tedda sõimati, ta ei palle, ei kõnnele wasta, ta ei aja neide päle süüd, ta ei wabbanda, ei wienda henda — temma kannatap. Ja kui Sesus Pilatuse een saisap ja temma temma käest küsij „kes sa

ollet?" ja „mes sa ollet tennu?“, siis ei kosta Jesus Pilatusele mitte, kui üts, kelle päle surma süüd om pantu, enge kui kunningas, kellele keaki middagi ei wõi tetta. Ta teep, kui es olles temmale üttegi üllekohhut tettu, kui es olles middagi temma päle laiwatu ja kui es olles temmal üttegi wikka, ei ka pudust. Täl ei olle kaibust, ei murret, ei ka wihha. Ta saiap Pilatuse een, ei mitte, kui mõistas Pilatus temmale kohhut, enge kui mõistas temma Pilatusele kohhut. Temma ei allanda henda Pilatuse een, ta ei paku temmale arwu, ta ei passe armu, ei ka omma ello temma käest. Temma kõnnelep ommast rigist ja rigiluggust ja tahhap, et Pilatus temmale ütles: „Sa ollet mo kunningas. Temma kõnnelep ommast ammetist siin ilman, et temma om tulnu tõttest tunnistust andma ja tahhap, et Pilatus tedda kuules ja küsis: mes om tõtte? Jesus ei pelga Pilatust, enge Pilatus pelgap Jesusi ja paggep temma eest, ütelden: „Mes om tõtte?“ ja rahwale kuuluten, et temma minisuggust südi Jesusi päle ei löwma. Jesus om Pilatusest wõimuse sanu ja temma sõnna om Pilatuse sõamete nakkanu, ni et temma ennamb Jesusest ei ka temma sõnnast wälale ei sa. Jesus om ärrakistutamata kirjaga Pilatuse sõamete kirjotanu: Pilatus, ja teet pattu, kui sa minno sõnna ei kule, sest siis ei olle sinna tõttest ja kui sa minno pole ei olle, ollet sa wälja tõugatu minno rigist ja ei olle sul ossa tullewatsest ellust. Anna arwo ommast tööst. Ta sest ajast sani om Pilatus ennamb waiwatu ja suremba henge hädan, kui kõüdetu ja hukkamõistetu Jesus. Pilatus ei tahha Jesusi werd henda päle wõtta. Pilatus, kes terve elloaig üllekohhut om tennu ja wast ka

omma welle werre ja muido ilma süta werd külland om ärrawallanu ja Juida rahwast om trotsnu, pelgap sedda waest kõüdetut Jesust, kel eestjaisjat ei olle, ja ei julgu tedda tappa, kui Judalise sedda temma käest nõudwa. Temma sõameteedmine om üllesärratedu ja kelap tedda Jesust tapmast. Temma sõameteedmine tunnistap temmale, et temma pattu ja üllekohhut teep, kui ta Jesust hukka mõistap. Pilatus! hoia henda selle Jesuse eest; lae ette, mes sa teet, et sinno heng kahjo ei sa, ütlep hääl temma sõamen. Sa Pilatus omma sõame ohhun pürowap ka kõigilde Jesust wallale laske. Sa mõtlep ja mõtlep, kuis ta Jesust neide käest mõis ärrapästa. Sa wõttap ütte ja tõist nõu, ent middagi ei mõu. Kuus kõrda tunnistap temma rahwale, et temma Jesuse päle üttegi surma süüdi ei lõwwa. Kolm kõrda paktnp temma Jesust Judalile, et nemma temmale surma kohhut mõistasse; ent essi ei julgu ta Jesuse surma henda päle wõtta. Sa luppap Jesust karristada ja tahhap nidade Judaliste wiha kistutada. Sa wallitsep holega kõige hirmsamba wangi Parrabase wälja ja sääp see Jesusega ütten rahwa ette. Ent rahwas pallep Parrabase wallale ja nõwwap Jesuse surma. Pilatus kõnnelep, selletap, tunnistap, tännitap, et temma Jesuse päle süüdi ei lõwwa. Ent rahwas ei holi sest, üttelgu ja teku Pilatus, mes taht. Temma lotus lääp tühjas. Temma wiip Jesuse rahwa ette wälja orjawitja kroni ja purpuri mäntliga ehhitedu ja ütlep: „Nätie, märane innemine.“ Sa tahhap rahwa sõand ligutada, ta pallep selle sõnaga Jesuse eest, et rahwas temma päle hallestas. Ent mes rahwas tost holip! Sa ei holi Jesuse wallust, ei ka Pilatuse pallemisest,

ta nõwmap Jesuse surma. Koolma peap temma, muud middagi. Koolma ristisurma, koolma ta peap, sest temma om essi henda Summala Pojas tennu. Kui Pilatus sedda sõnna kuulda, siis peljas temma weel ennamb. Nüüd mõistap Pilatus ärra, mes tedda ni pelglikus om temmu ja tedda om keelnu Jesust tapmast. Nüüd mõistap Pilatus ärra, mes perrast Jesus kolmkõrd temmaga ommast rigist om kõnnelnu ja mes perrast temma henda üttel sia ilma sisse tullemat ja et temma siist ilmast ei olle; Jesus om Summala Poig, seperrast om temma ni kannatalik oluu, seperrast ni kohhalt tõine kui kõik mu innemise, seperrast om temma mõinuse Pilatuse ülle sanu, et Pilatuse südda temmast ni kui wangin om peetu. Jesus, Summala Poig. Sa mes Pilatus siis Jesusele teep, teep temma Summala Pojale. Kui Pilatus temma wasta om, om temma Summala wasta ja mäsap Summala wasta ja teep Summala hendale wainlaies. Kül ommawa Judalise üttelnu, et Jesus essi hendast om üttelnu, henda Summala Poiga ollewat. Ent kas om ka ni, kas om ka Jesus sedda üttelnu? Ma pea essi temmalt küssima ja kuulma, mes temma essi saap ütlemä, mõtlep Pilatus. Ta lodap, et Jesus ei sa ütlemä henda Summala Poiga ollewat, ja jälle ta pelgap sedda Jesuse suust kuulda. Mi katte waijel ollen lät Pilatus kohtumaija ja küssip Jesuse käest: „Kost sa ollet?“ Ent Jesus es anna tälle wastust. Jesus olles kül mõinu kosta: Pilatus, mes sa küssit minno käest, küssi omma sõand. Mes sinno südda ütlep: kas ma olle Summala Poig, wai ei olle? Sinno südda tunnistap sulle, et ma olle Summala Poig, ent sinna ei tahha sedda usku. Kui nüüd Jesus

Pilatusele middagi es kosta, üttel Pilatus temmale:
 „Kas sinna ei kõnnele minnoga? Kas sinna ei
 tia, et mul wõimus om sinno risti puwwa nint
 wõimus om sinno wallale laske?“ Pilatus, kes
 Jesust om peljanu ja tedda weel pelgap, pahhan-
 dap, et Jesus temmale ei kosta, tahhap mees olla
 ja surustellep ja kittap Jesuse wasta omma ma-
 wallitseja awwo ja wõimust ja tahhap temma meelde
 algatada, et temma ello temma läen om. Ent
 Jesus ei kae Pilatuse päle, kes temma een saisap,
 enge Summala päle ja kostap: Sul es olles üttegi
 wõimust minno ülle, kui se sulle üllewast es olles
 antu. Seperrast om sel, ke minno finnole om
 ärraandnu, suremb pat. Se om ni, kui ütles Jesus
 Pilatusele: Waine mees, sa tahhat, et ma sinno
 pelgas. Minna ei pelga sinno, ei ka innemisi, ni
 kui sinna neid pelgat. Sul es olles mitte wõimust
 minno ülle, kui se sulle üllewast es olles antu.
 Minna pea koolma sinno läbbi, sedda wõimust ei
 olle sa henda käest sanu, enge üllewast, ent siski
 om sul wähhemb pat, kui sel, ke minno sinnule om
 ärraandnu. Pilatus ei pahhanda se sõnna perrast,
 enge Jesuse sõnna lät Pilatuse sõamest läbbi, kui
 wäits. Mes mees sa ollet, peap Pilatus mõtlema,
 se Jesus, kelle päle rahwas surma süüdi pannep ja
 tedda ta hukka mõistap, ja kes effi surma häddan
 om, ei pelga rahwast ei sinno, ja sinna, sinna ollet
 mawallitseja, sul om wõimus ja õigus tedda rahwa
 käest pāsta, ja sinna pelgat sedda rahwast, tedda
 sa wihkat, ja tahhat temma perrast sedda ilma süta
 innemist hukka mõista. Sa peat Jesuse wallale
 laskma, sa peat, muido teet sa üllekohhut ja rasse-
 dat pattu. Se Jesus, peap Pilatus tunnistama,

armastap sinno, sest ta wabbandap sinno. Minno, minno wabbandap Jesus, kes ma olle mittu kõrda tunnistanu, tedda ilma süta ollewat ja siski wallale ei olle lastnu, minno, kes minna tedda ilma süta olle lastnu armota werritses pessa ja teotada. Minno wabbandap Jesus. Ma pea Jesuse wallale lastma, sagu mes saap, ma pea, ma pea. Ja sest ajast ots ka Pilatus tedda wallale laske. Pilatus ots ja ots, ent kui Judalise tännitiwa ja ütliwa: „Kui sinna jesinnatse wallale lasset, siis ei olle sinna keisri sõbber mitte. Kes effi henda kuningas teep, se on keisri wasta“, — siis on kõik otsmine otsan. Weel kõnnelep Pilatus mõnne sõnna Jesuse eest, ent ta ei julgu ennamb Judalisile wasta panna ja annap Jesuse neide kätte, et temma piddi risti lödama.

Ent mesperrast es lasse Pilatus Jesust mitte wallale, kui temma temmale surmakohhut es tahha mõista?

Ja, mesperrast mitte? Kas se temma wõimusen es olle? Olli kül, ni kui ta effi Jesuse wasta sedda tunnist, üttelden, et temmal wõimus ollewat Jesust wallale laske ja risti purwa. Ent kas Pilatus siis es tahha mitte Jesust wallale laske? Tahtse kül, sest ta mõttel ja mõttel, kuis ta Jesust Juda rahwa käest wõis pästa ja ots ja ots. Ent mesperrast es lasse Pilatus Jesust mitte wallale? Ja es wõi mitte. Pilatus peljas Judalisi. Judalise olliwa mõnne aja eest keisri man Pilatuse päle kairwanu ja keiser olli Judalisile õiguse andnu ja Pilatuse kõwveras mõistnu. Nüüd pelgap Pilatus, et kui temma Jesuse wallale lasset, Judalise omman wihhan ka jälle temma päle saasse kaibama ja et kui keiser Jesuse süüdi saas kuulma, mes Judalise

temma päle panniva, temma, Pilatuse ammetist wallale saas teggema. Sedda pelgap Pilatus ja seperrast ei tahha Pilatus Jesust mitte wallale laske, olgu sis et Sudalise tedda ei kela sedda teggemast. Pilatus tahhap ja ei tahha. Ta ei tahha üllekohhut tetta, ent ta ei tahha õiguse perrast kannatada. Ta tahhap kül Jesust wallale anda, ent ei tahha temma perrast Sudaliste wihha kanda. Mees om katte waijel. Mes peap waine teggema? Ussi om niidade. Jesus om ommast rigist kõnnelnu ja tulleswatseft ellust ja et kes tõttest om, se kulep temma häält. Ta Jesus om pattu süüst kõnnelnu, et pat om süüd ja et Pilatusel om pattu süüd; ja kui Jesus Pilatust weel wabbandap nink ütlep, et temma süüd weel wähhemb kui Sudaliste pattu süüd om, sis saap Pilatus arwo, et õige kaluga kõik süüd saap kalutus nink eggaleüttele tassotus. Pilatus ei tahha innemine olla, kes tõttet ärrapõllep, ei tahha tulleswatseft ellust ilma jada ei ka mitte, et temma pattu süüd temmale tassotas, sest kohhes temma jääp, kui kõik temmast tettu üllekohhus temmale tassotas. Ta pelgap Jesust ja ei tahha tedda ommas wainlases tetta tulleswatse ello perrast. Ent kui ta Jesust wallale lassap, mes sawa sis Sudalise teggema? Kas nemma wast omman wihhan temma päle ei sa kaibama? ja kui keiser neide kaibuse kuulda wõttap ja temma ammetist wallale teep, mes sis? Sis om au ja hä ello piddamine otsan! ja ei tia, mes õnnetuse sisse ta weel sattap, ja mes hätta temma weel peap näggema. Ei ta sedda kül ei tahha. Mees om katte tulle waijel. Mes peap temma teggema, et ta Jesust ja Sudalisi ommis wainlasis es tees ja mõllembide sõbras jääs, et täl

es olles Jesust, ei ka Judalisi waia peljata. Ta es lõ henda kummalegi pole, enge püüs omman kawwalusen Judaliste wihha waigistada, ni et nemma Jesuse surma temma käest ennamb es saas nõudma, ja sis tahtse temma Jesust wallale laske. Oh mes om temma henda küll asjanda waiwanu, et Judalise perraannasse. Ta mõttel ni ja tõiste, wõt sedda ja tõist nõu. Ta annap Jesuse Judaliste kätte, et nemma temmale surmakohhut mõistasse. Nemma ei wõtta. Temma sadap Jesuse Herodesse mannu. Herodes sadap temma taggasi. Temma luppap Jesust karristada, nemma ei panne sedda tähhelegi. Temma sääp Barrabase ja Jesuse ütte, et nemma hendale ütte neist katteft wallale pallesse. Nemma wallitsewa hendale Barrabase wallale. Temma lassap Jesust karristada ja tappa. Nemma ei holi sest mitte ja nõudwa Jesuse surma. Kõik temma kõnnelemine, trotsmine, pillamine, nägutamine ja pallemine ei masja middagi. Judalise jäwa se mannu, et Jesus peap koolma. Ta kui wimati Pilatuse kõrwa se sõnna tullep: kui sa se wallale lasset, ei olle sa keisri sõbber mitte, ei olle Pilatusel ennamb nõwwo ei ka tahtmist Jesust wallale laske, ja ta annap temma neide kätte, et nemma temma risti lõõsse. Pilatus ei tahha Jesuse perrast Judalisi omnis wainlasis tetta, ta ei tahha tullewatse ello perrast, kes teed, kuis luggu sellega ka wimati weel om, omma käen ollewat ello mitte rikku.

Ent mesperrast waiwas sis Pilatus henda nidade Judalistega, et nemma Jesust wallale lassesse?

Pilatus taht wabbandedu olla ommin filmin, ilma een ja Jesuse een. Ta taht õige olla, et

temma wõis üttelda: Minna olle kõik tennu, mes mul wõimalik olli, Jesust wallale laske, ent mes minna wõisi tetta, kui Judalise es lasse. Ent kas selleperrast Pilatus jo wabbandedu ja õigendedu om, et temma ni ütlep? Ei tõttelikult mitte. Mes wõip tedda kül wabbandada? Mes kohtumõistja temma kül om, kui temma laiskuse ja peljo perrast ilma süta Jesust tahhap Judaliste kätte anda, et nemma temma õigesuremba wainlase ja wiihalise omma tahtmise perra temmale kõhhut mõistasse? Mes kohtumõistja temma kül om, kui temma effi mittu ja mittu kõrda tunnistap, et Jesus ilma süta om ja mõistap siski temmale surma kohtu? Mes õigus to om, et ta lassap Jesust ilma armota karristada ja teotada, ni kui wast ütski innemine ei olle karristada ja teotada sanu ja wiip se teotedu Jesuse temma teotuse ehten wälja ja ütlep rahwale: „Mätse, minna to teile wälja, et teie tunnese, et minna üttegi süüdi temma pääl ei lõwma.“ Pilatus, kas sul mõistus pään olli, kui se sõnna sinno suust wälja tulli? Kas taiwan ja ma pääl ja pörkun ütski saap sedda tõtte tunnistuses wõtma, et sinna Jesust ilma süta arwat, selleperrast, et sinna tedda nidade ollet lasknu karristada? Pilatus, kas sa kül mõtlet, et Judalise sawa sinno uskma, et sinna Jesust ilma süta arwat, ja et sinna Jesust tahhat wallale laske, kui sa nidade temmaga ollet tennu. Üttelgu sinna Pilatus ka tuhhat kõrda, et sinna kõik ollet tennu, mes sul wõimalik olli Jesust wallale pāsta, ajagu sinna ka kõik süüd Judaliste päle, et nemma sinno ommawa keelnu Jesust wallale laskmast, ent taiwan, ma pääl ja pörkun ei sa ütski sinna õiges arwama. Sinna Pila-

tus ollet kohtumõistja ja ei mitte Judalise. Sa tahhat kül õige olla, ent ei mitte õigust tetta, tahhat kül wabbandedu olla, ent ei mitte pattu jätta. Sa tahhat kül Jesuse, ent ka ilma sõbber olla, sinna tahhat kül Jesuse mele perra olla, ent ka Judaliste tahtmist täüta.

Omma henge perrast olli Pilatus holetusen. Mes temma hengest ütskõrd saas sama ja kuis temma tullematsest kohtust läbbi saas, se mõtte es waiwa tedda mitte. Ta tahhap kül pattu nuhtluse eest henda hoita, ent mitte patte eest, kui se läbbi temma ello ma pääl riklutus saap. Ta ei tahha henda kända, enge häste ilma lanest läbbi sada. Seperrast pakkep temma Jesuse eest, kui Jesus ommast rigist kõnnelep ja et temma tõttele tunnistust andma ilma sisse om tulnu. Ta ei tahha mannitsemist wasta wõtta, ei ka pattuunest ülesärratedus sada, ta tahhap omma wanna wisi perra feelmata eddesi ellada, ei tahha omma henge päle mõttelda ja ei ka mitte se päle, mes perran sedda ello saap ollema ja tullema. Nüüd om temma tund tulnu, nüüd peap temma ülesnäütama, kummale pole temma henda lõöp, kas ilma pole, wai Jesuse pole. Nüüd ei wõi temma ärrapaeda, ta peap hendale wallitsema, kas ello, wai surma. Waese Pilatuse heng saap eddesi ja taggasi tõmmatus ja wissatus. Sõddiminne tõssap Pilatuse sõamen. Jesus tõmbap tedda henda pole, ilm ka henda pole. Jesus kossip temma henge hendale, et temma temma riki saas, ilm peap tedda omman rigin finni, et temma sefinnatse ilma hääst ilma es jääs. Jesus kõnnelep pattu nuhtlusest ülewäst, ilm keisri wihhast ma pääl. Sa Pilatus om sefinnatse ello hääd kallimbas

piddanu, kui iggawetse ello õndsust, om ennamb
 keisri wihha peljanu, kui Summala wihha, kes in-
 nimist ihho ja henge polest wõip pörgute tõugata.
 Pilatusel ei olle üttegi wabbandamist. Pilatus om
 omma sõame ärrakallestanu ja omma sõame teed-
 mise wasta pattu tennu. Temma südda ütlep, se
 Jeesus om ilma süta, Herodes, se ilma lats, kes
 Jeesust naarap ja teotap, ütlep, ta om ilma süta.
 Temma naine mannitsep tedda, sul ärgu olgu mid-
 dagi teggemist sesinnatse õigega, ja Summal om naist
 unnenäo läbbi mannitsenu. Ent temma ei holi
 sest, et temma omma südda kelap, et Herodes kelap
 ja Summal naise läbbi kelap Jeesust hukka mõistmast.
 Ta pelgap Sudalisi ja keisri wihha ni wäega, et
 temma üllekohhut teep, sagu hengest, mes saap, kui
 temma ennegi omma awwu ja ammetit wõip pid-
 dada. Kas om weel küssimist ja perramõttlemist
 waja, kummale pole Pilatus henda piddi löma, kas
 Sudaliste wai Jeesuse pole. Sääl saiatwa Sudalise
 täüs wihha ja wainu, ajawa wõlksaibust Jeesuse
 päle ja nõudwa kaddeuse perrast külma werrega
 ja ettemõetu nõu perra Jeesuse werd ja surma.
 Tõisel pool saiap ilma süta Jeesus, täl ei olle wihha,
 ei ka wainu, ta ei kosta ja ei kaiba wasta, ta kan-
 natap tassausega omme wainlaiste wihha ja ei wõlsi,
 ta tahhap ennegi Pilatuse henge hendale kossida ja
 kahjo eest hoita ja armastap ja wabbandap tedda.
 Ja mes teep Pilatus wimäte? Ta lööp henda
 Sudaliste pole, annap Parrabase wallale ja lööp
 Jeesuse risti. Pilatus ei wõi minnagi henda wab-
 bandada, et temma Jeesuse Sudalile om ärraandnu,
 et nemma temma risti löösse. Se suure rasseda pattu
 om Pilatus tennu, et temma es olle külm, ei ka

passaw, enge löüge. Pilatus kül kuuld Jესuse sõnna, ent es wõtta sedda sõamete, et temma henda olles käändnu, ta tappel kül Jესuse eest, ent es taple mitte omma pattu wasta, ta olli kül Jესuse poole, ent ei mitte ilma wasta, ta tahtse kül Jესuse sõbber olla, ent es tahha temma perrast mitte ilma henda wainlasis tetta, ta tahtse kül Jესust wallale laske, ent mitte omma sõand tälle ärraanda. Ent selle perrast, et temma ilma es tahha ärrasallata, om temma Jესuse ärrasallanu ja temma tapjas sanu. Ent nüüd saat sinna armas luggeja kül arwo, mes perrast Pontius Pilatus nimmi egga pühhapäiwa ferrikun ussutunnistusen saap nimmittedus ja mes perrast temma nimmi risti foggodusen ifs melen peap saisma. Nüüd saat sinna ka kül arwo, mes perrast ei Herodes, ei Kaiwa ei Juida nimmi ei sa nimmittedus, enge ütfinda Pontius Pilatus nimmi. Neid ei olle paljo, kea Jესust, ni kui kuningas Herodes teije, naarwa ja willitellewa, egga säratse ka kül Summala kotta ei tulles. Egga neid ei olle ka mitte paljo, kea Jესust ni wihtawa, kui Hannas ja Kaiwas Jესust ommawa wihtanu. Ja kes kül henda mõtlep Juida saarnatse ollewat? Ent särane, kui Pilatus om olnu, om täamba weel kõigesuremb ristifoggoduse jaggo. Lööge, lööge meel wallitsep ka nüüd weel ilman. Ennambest ommawa risti foggoduse liikme, ni kui Pontius Pilatus om olnu. Nemma tahhawa Jესuse ja ilma sõbra olla, nemma kül kuulwa Jესuse sõnna, ent es tahha henda fiski mitte käända ja pattu wasta tappelda, nemma tahhawa kül õndsas sada, ent ei mitte ilma ärrasallata, nemma kül pühhapäiwa orjawa Jესust, ent ärripäiwa salgawa tedda ärra, nemma kül pühhapäiwa mõt-

lewa omma henge õndsuse päle, ent ärripäiwa, kuis
nemma ilma lanest läbbi sawa. Mittu ristiinnemist
kül om, kea tõttele tunnistust andwa, kea õigust
armastawa ja tewa? Mittu neid om, kea pattu
wasta taplewa, ilma ärrasalgawa ja Jesuse risti
henda päle wõtwa? Neid kõiki mannitsedas eaga
pühhapäiwa selle sõnnaga „kannatanu Pontiusse Pi-
latuse al“. Kui sinna pühhapäiwa kulet „kanna-
tanu Pontiusse Pilatuse al“, siis mõtle perra, kas
mõdalännu näddalin ka sinno läbbi Jesus mitte
wastfest ei olle kannatanu; mõtle perra, kas sinna
omma löüge melega mitte Jesusst ei olle ärrasallanu,
ja kae omma sõand läbbi, kas sinna mitte omma
sõameteedmise wasta wast pattu ei olle tennu ja
ilmast surembat luugu ei olle piddanu, kui Jesussest.
Lasse henda Pilatuse läbbi mannitseda. Oh kanna
parrembide omma henge eest hoolt, kui seni ajani.
Oh ärra lasse Jesusst mitte asjanda sinno henge
kõssida, kule temma kopputamist, et ka sulle se tund
es tulles, et Jesus sinno hõikap ja sinna ei wõi
tedda kuulda seperrast, et sinno südda löüges om
lännu ja sul ennamb jõudo ja tahtmist ei olle,
temma kutsmise perra minna, ilma ärrasallata ja
omma henge õndsust otsi. Sest mes se arwitas
innemist, kui temma kõik mailma karmus saas, ent
rikkus omma henge? Wai kas om Pilatus üttegi
ilmlikogi karmu tost sanu, et temma omma henge
nida olli riknu?

Mes olli siis temma ots?

Kas Pilatus om targaste tennu, et temma Je-
suse Sudaliste perrast om risti lõnu? Kas temma

om sanu, mes temma sellega lootse sada, et temma Jესuse risti leije? Kas Judalise saiwa temma sõbras ja es kaiba temma päle? Kas keiser jäige temma pole ja hoitse tedda Judaliste wihha eest? Kas Pilatus jäige ello otsani mawallitsejas Suda male ja om awwun ellanu ja koolnu? Kuulgem ja pandkem tähhele, et meie Summala kōhhut ärramōistame ja temma teid ärratunneme.

Wast lats, ehk kolm aastat perran Kristuse surma, ni ütlep Josephus, olli Samaria maal üts wōls prohwet üles tõusnu, kes rahwast kōigesugutse wōlfi ja tühje towotustega henda perra petse. Sesamma kit rahwale, et Summal temmale ollewat awwaldanu, et Moses pühhä jummalaorijuse riista ollewat Karizimi mäe sisse mahha matnu ja ärrapeetnu. Sest wannast ajast sani usk rahwas sedda juttu, mes olli wälja tulnu, et Moses mõnne esfiärraliku pühha riista, mes Summala orjuse päle prugiti, ollewat kōhhegi ärrapeetnu (ent keaki es tia sedda paika, kon nemma olnessse ärrapedetu) ja et, kui neid keaki lõwwas, sis saas Suda rahwale suur õn tullemä. Samaria rahwas uskse sedda petjat ja teije ni kui temma käisse. Ta käsk rahwal sõariistu hennega ütten wōtta ja ütten wäikesen küllan, mes kutsuti Tirathaba, henda kōkkokogguda ja oota, seni kui kōik ollesse kōkkotulnu, kea temmaga mäele tahhasse minna, neid pühhi riistu otsma ja lõüdma. Paljo rahwast tulli nüüd siist ja säält sinnä kōkko, et nemma kōik ütten mäele läässe. Pilatus olli ka kül sest asjast teda sanu, ent es kela neid minnemast, enge wōt sallaajalt sõawäe hennega ütten, ni häste jalgsi, kui hobbese wäe ja wahtse neid sallaajalt tōisil pool mäkke, et kui nemma tullesse, temma

neid wasta wõttas. Kui nüüd rahwas middagi sest es tia ja middagi kurja es mõtle, enge suren lotusen neid pühhi riistu löüda, Karizimi mäest ülles läts, jis tulli Pilatus takkast omma sõawäega äkkitselt neide päle. Suur mäsšamine ja taplemine tõssi. Paljo neist tappeti seddamaid ärra, paljo sõtkuti paggemise man hobbeste jalgu alla mahha ja paljo saiwa ka ellawalt finni wõetus. Wange hulgast ots Pilatus kõige ausamba ja kõige rikkamba wälja ja last ne ärratappa. Samaria lina wallitsus tahtse rahwast mäsšamise eest hoita ja saat Bitelliusele, kes Süria ma ja seperrast ka Pontiusse Pilatuse üllemb olli, sõnna kõigest sest, mes Pilatus olli tennu ja kaiwas kangede selle tapmise perrast temma päle. Bitellius wõt neide kaibuse kuulda ja nõudse sedda perra ja mõist, et särane mees ennamb mawallitsejas ei kõlba ja teije temma ammetist wallale ja käft täl Roma lina minna, et temma effi keisrile omma ammeti piddamisest arwo annas. Pilatus läts Roma lina ja saije sääal wangi pantus. Keiser Liberius, kes temma Sudamale mawallitsejas olli jäädnu, olli ärrakoolnu. Wastne keiser es tunne tedda ja es holi ka temmast mitte. Ta es kutsu tedda ette, es sellela ka temma asja mitte, enge jät temma wangi. Kui ta Roma linan mõnne aasta wangin olli olnu, saije temma, ni kui wanna kõnne tunnistap, Prantsuse male wangi sadetus, mes tol ajal ka Roma rigi perralt olli. Prantsuse maal om üts wäike liin, mes kutsutas Wienn. Sest linast josep jõggi Rhone möda. Tõe weren om üts wäga wanna torn. Sedda torni kutsutas täambatseni päiwani weel Pilatuse tornis. Sen linan ja sen tornin om Pilatus ellanu. Sääal tornin om temma istnu, seni

Kui temma küüdse saiwa ni kui kotka küüdse ja
 temma hiusse ni kui linnu sulle. Meelt ärraheiten
 om temma mittu ja mittu aastat iks torni ümbre
 zõri käänu ja käänu. Ilma süta hukka mõistetü,
 pessetu ja risti podu Jesus saia temma waimu een.
 Kohhe ta ka läts, Jesus saia temma een, kohhe ta
 ka kaije, iks näije temma Jesusst. Sa sest näggemiseft
 temma ennamb es päse. Ilma rahhuta ööd ja päiwa,
 hengeft waitwatu, hul melest tahtse temma hendaseft
 ohhust ja waiwast pästa ja heit henda Rhone jõkke.
 Temma purrus pessetu kolu kehha kand Rhone jõggi
 Wahhemerde kelle laine Juida ma weri uhtwa. Kül
 om Pilatus weega omma kassi mõisknu ja üttelnu:
 Minna olle ilma süta sefinnatse õigeda werrest. Teie
 sate näggema. Ent temma es sa mitte weega ilma
 süta Jesusse werd omma henge päält ärra mõske.
 Kel kõrwo om kuulda se kuulgu. Summal ei lasse
 henda mitte naarda, enge mes innemine külwap,
 sedda saap temma põimama. Oh et sinna külma
 wai pallan olles, nida nüüd, et sinna lõuge ollet,
 sa minna sinno ommast suust ärrasülgama.

www.books2ebooks.eu